Multipel myeloom: Adaptatie van een Duodecim-richtlijn naar de Belgische zorgcontext

Haio: HOPPENBROUWERS Daan , KUL
Promotor: SCHOENMAKERS Birgitte , KUL
Praktijkopleider: Bartholomeeusen Els , TALBOOM Ive

Context: Dit onderzoek werd uitgevoerd in het kader van een project van EBMPracticeNet. Het heeft als doelstelling om richtlijnen, opgesteld door de Finse artsenorganisatie Duodecim, aan te passen aan de Belgische zorgcontext. Deze masterproef geeft het adaptatieproces weer van de Engelstalige richtlijn 'Multiple myeloma'.

Onderzoeksvraag: 1. Welke supportieve aanpak is van toepassing bij patiënten met multipel myeloom (MM)? / 2. Wat is de plaats van de Belgische huisarts in dit supportief beleid? / 3. Voor welke urgente complicaties dient de huisarts aandachtig te zijn en hoe kunnen deze worden herkend?

Methode: De adaptatie van de geselecteerde richtlijn gebeurde aan de hand van de ADAPTE-procedure. In een eerste screeningsfase werden klinische vragen geformuleerd op basis van de onderzoeksvragen. Deze klinische vragen vormden het beginpunt van een uitgebreid literatuuronderzoek in de relevante (inter)nationale medische databanken. Gevonden richtlijnen werden aan een uitgebreide screening en waarderingsprocedure onderworpen met behulp van het AGREE-II instrument. De geselecteerde richtlijnen vormden de basis van de verdere bewerking. In de adaptatiefase werd vervolgens een eerste versie van de richtlijn opgesteld, gebaseerd op de gevonden evidentie. Hier werd telkens een waardering aan de hand van GRADE toegekend. De aanbevelingen werden in de implementatiefase tenslotte voorgelegd aan twee peer groepen, waar in totaal 8 HAIO's en 7 huisartsen aan deelnamen. Er werd tevens een praktijkrichtlijn opgesteld om de aanbevelingen te toetsen in de dagelijkse praktijkvoering van de huisarts.

Resultaten: Tijdens de screeningsfase leverde het uitgebreid literatuuronderzoek in totaal 574 hits op in de verschillende databanken. Na de selectie en waardering van de gevonden richtlijnen werden er 4 weerhouden voor gebruik in het adaptatieproces: 1. MM diagnosis and management (NICE 2016) / 2. Guidelines for diagnosis and management of MM (BCSH 2014) / 3. Guidelines for MGUS (UKMF 2009) / 4. Multiple Myeloma (Cancer Control Alberta 2015). De NICE-richtlijn kreeg op alle vlakken een betere waardering en werd als voornaamste bron gebruikt. Extra informatie werd eveneens uit secundaire evidentie (reviews, RCT's) gehaald na een gestructureerd literatuuronderzoek in de Cochrane database en op MEDLINE. In de implementatiefase werden de geformuleerde aanbevelingen in grote lijnen positief beoordeeld in beide peer groepen. Enkele tekstuele wijzigingen werden op basis hiervan doorgevoerd. Na het opstellen van een praktijkrichtlijn werd een praktijkconcensus geformuleerd die niet afweek van de geadapteerde aanbeveling.

Conclusie: De meeste aanbevelingen werden verduidelijkt of aangepast ten opzichte van de originele Duodecim-richtlijn. Er werden eveneens richtlijnen gesuggereerd om de plaats van de huisarts in de opvolging van patiënten met MM te bepalen. Deze werden niet gebaseerd op evidentie van toepassing op de eerste lijn en dienen in de toekomst gevalideërd te worden op basis van verder onderzoek. Uiteindelijk is de mate van betrokkenheid van de eerste lijn de keuze van de huisarts zelf, maar deze masterproef suggereert zeker een mogelijke rol in het ziekteproces van patiënten met MM.